

Antwoord van Gedeputeerde Staten op vragen van

A.H.K. van Viegen (PvdD)
(d.d. 9 februari 2023)

Nummer
3927

Onderwerp
Diervriendelijk isoleren

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

Steeds meer inwoners laten hun woning isoleren, zeker met de stijgende energieprijzen, en dat is goed nieuws. Echter de Wet natuurbescherming (Wnb) verplicht woningeigenaren om dieren, die in de spouw of onder het dak leven, te beschermen. Daarbij is onderzoek nodig om te achterhalen welke soorten aanwezig zijn en welke maatregelen nodig zijn voor bescherming.^{1 2} Onze partij krijgt signalen dat niet iedereen hiervan op de hoogte is dan wel zich hieraan houdt.

Het is belangrijk dat woningisolatie niet ten koste gaat van dieren. Vleermuizen en vogels die in de spouwmuren nestelen moeten de kans krijgen om weg te vliegen voor de muren gevuld worden met isolatiemateriaal en hebben vervangende huisvestingsmogelijkheden en (kraam)verblijven nodig. Hier komt bij dat hollenbewoners vaak dieren zijn die al onder druk staan, zoals de zeldzame meervleermuis en andere vleermuizen, gierzwaluwen en de huismussen.³ Het is daarom ook in het belang van de biodiversiteit om deze dieren te beschermen. De provincie Utrecht heeft een nieuwe methode ontwikkeld om diervriendelijk isoleren mogelijk te maken.⁴

Naar aanleiding van deze toelichting legt de Partij voor de Dieren de volgende vragen aan u voor.

- 1. Is het college bereid om de aanpak van de provincie Utrecht over te nemen? Zo ja, wanneer? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Wij zijn bekend met de aanpak van de provincie Utrecht en (ambtelijk) betrokken. Dit jaar willen wij deze aanpak ook binnen de provincie Zuid-Holland mogelijk maken. De eerste voorbereidingen hiervoor zijn o.a. getroffen in het soortenbeleid wat 8 maart aan u ter vaststelling wordt voorgelegd.

¹ <https://www.zoogdiervereniging.nl/wnb/sloop-bouw-en-renovatie>

² <https://www.vogelbescherming.nl/bescherming/wat-wij-doen/in-de-stad/bewoners/brochure-verbouwplannen->

³ <https://www.rtlnieuws.nl/nieuws/nederland/artikel/5229006/vleermuizen-ernstig-bedreigd-door-isolatie-spouwmuren>

⁴ <https://www.provincie-utrecht.nl/actueel/nieuws/utrechtse-methodiek-natuurvriendelijk-isoleren-nu-ook-overijssel>

2. *Heeft u inzichtelijk wat de aantallen vleermuizen, gierzwaluwen en huismussen in Zuid-Holland zijn, in een vergelijking tussen verleden en heden? Indien ja, hoe verhoudt de populatieontwikkeling hier zich tot landelijke ontwikkelingen?*

Antwoord

Over de ontwikkeling van vleermuizen, gierzwaluwen en huismussen in Zuid-Holland kunnen wij het volgende zeggen. De achteruitgang van de huismus is zorgelijk en landelijk en provinciaal vergelijkbaar. Wel is er de laatste 12 jaar is er landelijk weer een toename >5 procent opgetreden terwijl in Zuid-Holland nauwelijks herstel is opgetreden. Bij de gierzwaluw is sinds 2007 landelijk enige achteruitgang geconstateerd (vergelijking met eerdere decennia bij deze lastig te tellen soort is moeilijk vanwege een verandering in methodiek). In Zuid-Holland zijn er te weinig gegevens om de trend goed vast te kunnen stellen, maar het is aannemelijk dat deze niet ingrijpend veranderd is. Bij vleermuizen lijken de trends tussen de landelijke ontwikkeling en Zuid-Holland grotendeels vergelijkbaar.

3. *Baart het u zorgen dat instandhouding van de landelijke populatie vleermuizen, gierzwaluwen en huismussen onder druk staat door toedoen van maatregelen in het kader van de energietransitie, bijvoorbeeld door isolatie van spouwmuren of daken? Zo ja, wat kan er volgens u aan worden gedaan om dergelijke maatregelen te verenigen met instandhoudingsdoelstellingen, zodat de inzet voor een beter klimaat en een betere (stedelijke) biodiversiteit verenigd kan worden? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

Binnen de energietransitie maar ook binnen de woningbouwopgave liggen kansen om negatieve effecten op beschermde soorten in het stedelijk gebied te beperken en zelfs de leefgebieden van deze soorten te versterken. Dit willen wij bereiken door initiatiefnemers te informeren en te stimuleren om bij ruimtelijke ontwikkelingen beschermde soorten in het voor proces te borgen door het nemen van natuurinclusieve maatregelen in zowel bestaand als nieuw te ontwikkelen stedelijk gebied. Hier hebben wij als provincie o.a. invulling aangegeven met de impulsmaatregelen voor het versnellen van de woningbouw. Ook willen wij als provincie werken met soortmanagementplannen (SMP) en het Pre-SMP. Waarbinnen deze werkzaamheden en ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt zonder dat het een significant negatief heeft op de populaties beschermde dieren. Binnen het (Pre-)SMP kunnen ook de werkzaamheden van particulieren worden ondergebracht. Het vroegtijdig nemen van natuurinclusieve maatregelen door initiatiefnemers en het mogelijk maken van SMP's versterkt de beschermde soorten in het stedelijk gebied en zorgt er gelijktijdig voor dat ook de andere maatschappelijke opgave doorgang kunnen blijven vinden.

4. *Er is vooralsnog nog geen oplossing gevonden voor het verlies van leefgebied door verduurzaming van bouwwerken. Gaat het college ervoor zorgen dat er nieuwe leefgebieden voor vleermuizen, gierzwaluwen en huismussen worden gerealiseerd? Zo ja op welke wijze? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

De belangrijkste oplossing ligt in het ruimhartiger terug laten keren van beschermde soorten in een voor hen geschikte leefomgeving en op die manier de druk verlagen op het benodigde beschermingsniveau. Op basis van het soortenbeleid wordt gewerkt aan het versterken van de leefgebieden van beschermde soorten.

